

Tzv. sémantická obdoba (souřadnost)

(a) děje spojené společnými znaky (vydáváním zvuků, přijímáním potravy):

Najednou ale něco z dálky **zachrastilo**, kluci se naráz zastavili – nic – ticho, pak to ale **zazvonilo** a kluci skočili za velikou lopuchu – pak to zas trochu jakoby **zabubnovalo**... (Trnka, 1971: 93)

Já s Andulou přisednu, **něco pojíme, něco vypijeme**, pokecáme a pak spolu ujedeme a necháme je tam samotné. (SYN)

(b) stavy, činnosti pojmenované antonymy

V noci **se budí** kolem 3. hodiny, a tak **vstane** a pracuje. Pak **si jde** ještě **lehnout**. (SYN)

Nedostatkem kyslíku se pacient **vzbudí**, začne opět dýchat, **usíná** a celý cyklus se opakuje. (SYN)

Sémantická souvislost

(c) činnost a její nástroj:

Faba totiž napadlo, že bychom si mohli zahrát stolní tenis a Anabele se ta myšlenka zalíbila. Nabídla jsem se tedy, že předtím **ostříhám trávník**, na což jsem se ostatně chystala už několik dní. Máme **starou sekačku**, takové páchnoucí monstrum, co dělá rámus, že člověk neslyší zvonek ani telefon. (SYN)

Jeden voják s **přenosným autogenem** vystoupil na výstupek u mříže, zapálil hořák a **začal řezat** kovovou mříž. (SYN)

(d) činnost a její původce

...a bylo **těch ptáků** tolik, že když se pojednou jako na povel všichni **vznesli** k nebi, zatemnilo se na chvíli. (SYN)

(e) celek a část

Na nástupišti stál už **rychlík** připravený k odjezdu. **Lokomotiva** mohutně dýmala. (cituje Mluvnice češtiny 3, 1987: 704)

Otevřenou brankou bylo vidět zas tu starou **zahradu**. Pod **trávníkem** stál ten trpaslík... (Trnka, 1971: 27)

...bylo **těch ptáků** tolik, že když se pojednou jako na povel všichni vznesli k nebi, zatemnilo se na chvíli. Když pak přelétli a nebe se zase vyjasnilo, viděl jsem, jak se právě nade mnou snáší krásně modré **sojčí peříčko**... (SYN)

(f) stav a jeho symptom, např. např. *nemoc – horečka, zvonit – rámus*

...a ten hrneček **zachrastil** nebo **zazvonil** a to byl ten **rámus**, co nás polekal. (Trnka, 1971: 93)

A tady, pouhých několik hodin po **tragédii**, směje se jeho žena s jeho nejlepším přítelem za křovím v zahradě, která mu patřila. Pozdravil jsem paní Douglasovou dost upjatě. V jídelně jsem sdílel její **zármutek**, ale teď se její **prosebný pohled** setkal s mýma nedožitými očima. (SYN)

Měl **v očích horečku**. **Zkalněly** mu **panenky**, **zvodnatěly zornice**. Byl **bledší** než jindy. (SYN)

(g) živou bytost, objekt nebo látku a místo, k němuž patří – tzv. vztah přináležitosti (srov.

Daneš, 1985: 205; Mluvnice češtiny 3, 1987: 704):

Před lopuchou byla dosti veliká mýtina, uprostřed byl starý **bazén, voda** v něm již dávno nebyla, jen samé listí. (Trnka, 1971: 93)

Další zvěř, která je zde běžná, je **lesní koroptev** (*Bonasa umbellus*). Najde se ale jenom **v lesích**, nikdy na poli. (SYN)

(h) místo (obec, město...) a region, do něhož patří:

Ve **Orlických horách** jsou sjezdovky s výjimkou Čenkovic upravené. Nejlepší podmínky jsou v **Říčkách**, kde je přes 70 cm sněhu. (SYN)